

ΜΟΥΣΙΚΗ

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΩΝ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ.

αἵτινες γίνονται εἰς τοὺς τόνους καὶ εἰς
τὰ μέλη ὅτε τίθενται ἐπ' αὐτῶν αἱ
ὕφesseis, αἱ διέσεις καὶ αἱ λοι-
παὶ ἄλλαι φθοραί.

ΣΥΝΤΕΘΕΙΣΑ ΥΠΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΤΟΥ
ΠΡΩΤΟΨΑΛΤΟΥ ΚΑΙ ΜΟΥΣΙΚΟΔΙΔΑΣΚΑΛΟΥ.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΤΟ ΠΡΩΤΟΝ

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ .

ΕΝ ΙΩΑΝΝΙΝΟΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΕΤΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ.

—=—

1871.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Δ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

ε Οὐκ οὖν ἐνεστι πράξις ἐν ἀνθρώποις, ἥτις ἄνευ Μουσικῆς τελεῖται. Θεοὶ μὲν ὕμνοι, καὶ τιμαὶ Μουσικῇ κοσμοῦνται. Ἔορται δὲ ἰδία καὶ πανηγύρεις πόλεων ἀγάλλονται· πόλεμοι δὲ καὶ ὁδῶν πορεῖται διὰ Μουσικῆς ἐγείρονται τε καὶ καθίστανται. Ναυτιλίαι τε καὶ εἰρεσίαι καὶ τὰ χαλεπώτατα τῶν χειρωνακτῶν ἔργων, ἀνεπαχθῇ ποιεῖ τῶν πόνων γινόμενη παραμύθιον ». (Ἀριστείδης Βιβλ. Β'. ἀριθμ. 64).

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΚΡΗΤΗΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

119451 Ψ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Φιλόμουσοι Ὁμογενεῖς!

Ἡ πρόοδος ἑκάστης τέχνης καὶ ἐπιστήμης κατὰ πάντα ἡρτίζεται ἐκ τῶν ἀρχῶν καὶ τῶν Κανόνων ἐφ' ὧν ἐκείνη βασιζεται καὶ θεμελιούται. Ἀλλ' ἐνῶ κατ' εὐτυχίαν ἅπασαι αἱ τέχναι καὶ ἐπιστήμαι συνεπεία τῆς ἀληθείας ταύτης διέτρεξαν οὐκ ὀλίγα βήματα τοῦ ἐνδόξου σταδίου τῆς προόδου αὐτῶν, ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ δυστυχῶς πως καίπερ ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ θεωρηθεῖσα ὡς ἀναγκαία ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας διὰ τὸν ἱερόν αὐτῆς σκοπὸν, μόλις ἥλλαξε τὸ πρῶτον σημεῖον ἐπὶ τοῦ ὁπίου κατ' ἀρχὰς εὐρέθη ὡς πρὸς τὴν πρόοδον ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως καταλλήλων διδακτικῶν βιβλίων πρὸς τὴν ἐκμάθησιν τῆς ἐπιστήμης ταύτης, καὶ ἰδοὺ ὁ λόγος.

Οἱ Ἀείμνηστοι ἐφευρετὰ τῆς Μουσικῆς τοῦ ἡμετέρου νέου συστήματος ἕνεκα τῶν τότε καιρικῶν περιστάσεων ὠμίλησαν εἰς τὰ διδακτικά των βιβλία περιορισμένως, συνεπτυγμένως καὶ συνεπτικῶς, ὥστε ὁ καθείς δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ καὶ νὰ προσδεύσῃ ὀγρήγορα καὶ ὡς ἐκ τούτου παρητηέτο τῆς σπουδῆς εὐχарιστεύμενος μόνον εἰς τὸ πρακτικὸν αὐτῆς μέρος. Οἱ μουσικοδιδάσκαλοι ἀκολούθως μὴ καταγινόμενοι εἰς τὸ θεωρητικὸν ἰλλὰ μᾶλλον εἰς τὸ πρακτικόν, ἀφῆκαν αὐτὴν ὅχι μόνον εἰς ὃ κατ' ἀρχὰς εὐρέθη σημεῖον, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν τὴν παρημέλησαν.

Τὴν ἐλλείψιν ὅθεν τῶν τοιούτων διδακτικῶν βιβλίων μετὰ λύπης μου πρὸ καιροῦ θεωρῶν, ἀπεφάσισα ἐν' ἀναπληρώσει αὐτὴν καὶ συντάξω τοιαῦτα βιβλία τὰ ὅποια καὶ ἐξετέλεσα, συμβουλευθεὶς πρότερον ὅσα μέχρι τοῦδε ὑπάρχοναι ἐκδομένα καὶ ἄλλα τοιαῦτα χειρόγραφα. Ἀναμένων δὲ τὴν

ἀναπλήρωσιν τούτων ἀπὸ τῶν ἀνωτέρων μου, καὶ μὴ ἀξιω-
θεῖς, ἀπεφάσισα καὶ τὴν ἐκδοσιν αὐτῶν, ἀψηφῶν καὶ κόπους
καὶ ἐξοδα διὰ τὴν ὠφέλειαν τοῦ κοινοῦ.

Ἐν πρώτοις λοιπὸν ἐπεχείρησα τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ ἡδὴ
ἀνὰ χεῖρας ὑμῶν βιβλίου ἐπιγραφομένου « Ἑρμηνεία τῶν
Μεταβολῶν τῶν γινομένων εἰς τοὺς τόνους καὶ εἰς τὰ μέλη,
ὅτε τίθενται ἐπ' αὐτῶν αἱ ὑφέσεις, αἱ διέσεις καὶ αἱ λοιπαὶ
ἀλλαι φθοραὶ », βιβλίον διὰ τοῦ ὁποῖου νὰ ἐννοῇ καὶ νὰ ψάλλ-
ῃ ὁ μουσικὸς πᾶν μέλος εὐδοκίμως.

Δεύτερον μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τούτου, θέλω ἐπιχειρήσει
τὴν ἐκδοσιν βιβλίου ἐπονομαζομένου « Θεωρητικὸν τῆς Ἐκ-
κλησιαστικῆς Μουσικῆς τῆς Κωνσταντινουπόλεως Μεθόδου »,
βιβλίον ἀφορρὸν τὴν ἐξήγησιν πάντων τῶν περὶ αὐτὴν συμ-
βαίνοντων καὶ τρίτον μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τούτου, τὴν ἐκδο-
σιν βιβλίου ἐπιγραφομένου « ἡ Ἐκκλησιαστικὴ Μουσικὴ δι-
δασκομένη θεωρητικῶς ».

Δέξασθε οὖν, Φιλόμουσοί μου Ὁμογενεῖς, τοῦτο εὐμενῶς,
συγχωροῦντες μετὰ συμπαθείας τὰς ἀνθρωπίνους ἐλλείψεις
μου· ἡ ἐπιχείρησίς μου αὕτη δὲν ἀπέβλεψεν εἰς τὸ νὰ φανῶ
ἀνώτερος τῶν Ἀειδίμων ἐφευρετῶν, οὔτε καὶ τῶν ἀνωτέρων
μου μουσικοδιδασκάλων, ἀλλὰ διὰ νὰ συντελέσω τὸ κατὰ δύ-
ναμιν εἰς τοὺς συναδέλφους μου καὶ εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦν-
τας νὰ διδαχθῶσι τὴν ὡραίαν τῆς Μουσικῆς ἐπιστήμην.

Εἴθε ἡ παρ' ὑμῶν ἀποδοχὴ τῆς παρούσης βίβλου νὰ γείνη
εὐμενῆς, ὅπως ἐνθάρρυνθῶ καὶ εἰς ἄλλας δύο ἐπιχειρήσεις μου.

Ἐρρώσθε

Ὁ Ἐκδότης

Ἐν Ἰωαννίνοις 1. Ἰουλίου 1871.

ΕΡΜΗΝΕΥΤΑ

ΚΕΦΑΛ. Α

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΥΦΕΣΕΩΣ.

Ἡ Ὑφεσις, ὅταν τίθεται εἰς ἓνα χαρακτήρα ὅστις ἀπαγγέλλεται διὰ τοῦ φθόγγου βου, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος:

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος του, καὶ ἀπὸ ἐλάσσων τόνος γίνεται ἡμίτονον τριτημόριον (1) ἐκ τμημάτων 4:12 τοῦ μείζονος τόνου· ἐκφωνοῦμεν δὲ αὐτὸν τότε ἀναλόγως τοῦ διαστήματός του, με φωνὴν δηλ. λεπτὴν καὶ ἀδύνατον· τὸ δὲ ἄλλο ἥμισυ ἡμίτονον, δηλ. τὰ 5:12 τοῦ μείζονος τόνου, ἀφαιροῦνται παρὰ τῆς ὑφέσεως. (2)

Ἐὰν δὲ χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ περσσότερον τοῦ βου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ ὕφεσις δηλ. καὶ ἕως τοῦ Γα, τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Λαμβάνομεν τὰ 5:12 τοῦ μείζονος τόνου τὰ ἀφαιρεθέντα ἀπὸ τὸν τόνον Πα βου καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν τό-

(1) Τόνοι ὀνομάσθησαν τὰ ἑπτὰ διαστήματα τῆς διατονικῆς κλίμακος Πα, Βου, Γα, Δι, Κε, Ζω, Νη, Πζ. Ὅταν δὲ χωρισθῇ ἐν ἀπὸ αὐτὰ δέχα μὲν, ἔχι ὅμως καὶ κατὰ μέσον ἀκριβῶς καὶ λεπτὴ τὴ ἐν ἀπὸ τὰ δύο διαστήματα, τὸ τοιοῦτον διάστημα ὀνομάζεται ἡμίτονον. (Μέγα Θεωρητικὸν σελίδ. 100.)

(2) Ὅταν θέλωμεν νὰ ἐλαττώσωμεν ἢ νὰ αὐξήσωμεν κατὰ

von Βου, Γα, ἐκφωνοῦμεν τὸν Γα εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ γίνεται ἀπὸ ἐλάττωσιν, μείζων τόνος·

Ἰδοὺ δὲ καὶ ἡ κλίμαξ τῆς ὑφέσεως, τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγγου Βου ὁποῖαν μεταβολὴν λαμβάνει.

Δι			Δι
	12	12	
Γα	7		Γα
Βου		12	
	9		Βου
Πα		4	Πα

Ἡ ἰδίᾳ μεταβολὴ γίνεται καὶ ὅταν τεθῇ ἡ ὑφesis ἐπὶ ἐνὸς χαρακτηρος ἀπαγγελλομένου διὰ τοῦ φθόγγου Ζω, ὡς καὶ ὅλα συμφωνοῦντος μετὰ τοῦ Βου.

Ὅταν τεθῇ ἡ ὑφesis ἐπὶ ἐνὸς χαρακτηρος ἀπαγγελλομένου διὰ τοῦ φθόγγου Δι, ποῖαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος του (ἡ αἰτία ἐννεεῖται). Γίνεται δὲ ἀπὸ μείζων τόνος ἡμίτονον ἀπὸ 6[12 καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ, μὲ φωνὴν δὲλ. λεπτὴν καὶ ἀδύνατον ὡς τοῦ ἐλαχίστου. Ἰδὲ δὲ ἄλλο ἡμίτονον, δηλ. τὰ ἄλλα 6[12 ἀφαιροῦνται παρὰ τῆς ὑφέσεως.

ἡμῖς τόνον τινὰ μεταχειρίζομεθα τὴν ὑφesis καὶ τὴν διesis καὶ διὰ τὴν ἐλάττωσιν τὴν ὑφesis, διὰ δὲ τὴν ἀύξησην τὴν διesis.

Ἐάν βελήσωμεν νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ φθόγγου Κε, τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Λαμβάνομεν τὰ ἑξ τμήματα τὰ ἀφαιρεθέντα παρὰ τῆς ὑφέσεως, ἀπὸ τὸν τόνον Γα, Δε καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν τόνον Δι, Κε ἐκφωνοῦμεν τὸν μὲν Δι εἰς τὸ μέσον-τεῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου ὅστις ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμίολιος καὶ ἐκ-
φωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν ἡμιολίου διαστήματος, τὸν δὲ Κε εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν, καὶ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ ὅστις ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμίτονον ἀπὸ 6[12 ἐκφωνοῦ-
μεν μὲ φωνὴν λεπτὴν καὶ ἀδύνατον.

Ἴδου καὶ ἡ Ἀλίσμαξ τῆς ὑφέσεως τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγγου Δι.

Ζω			Ζω
	9	9	
Κε			Κε
	12	18	
Δι			Δι
	12	6	
Γα			Γα

Ὅταν ἡ ὑφesis τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελιομένου διὰ τοῦ φθόγγου Γα ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς τοῦ θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ καὶ ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται ἡμίτονον ἐκ 3[12 τοῦ μείζωνος τόνου καὶ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος αὐτοῦ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν, μὲ φωνὴν δηλ. μικροτάτην.

Ἐάν χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Δι φθόγγου τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τὴν ὁποίαν εἶπομεν καὶ διὰ τὸν Βου καὶ διὰ τὸν Δι φθόγγους.

Ἡ διέσις δταν τίθηται εἰς ἓνα χαρακτῆρα ἀπαγγελλόμενον διὰ τοῦ φθόγγου Βου ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος,

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Βου, Γα, ἐπειδὴ τὸ ἥμισυ τούτου τοῦ τόνου προσθέτεται παρὰ τῆς διέσεως εἰς αὐτόν, δηλαδή τὰ 3[12 καὶ ἀπὸ ἐλάσσων τόνος γίνεται μείζων· ἀναλόγως δὲ τοῦ δικστήματος αὐτοῦ ἐκφωνοῦμεν αὐτόν τότε μὲ φωνὴν μείζονος τόνου, δηλ. ἐλευθέραν καὶ ἀπαραβίαστον.

Ἐάν χρειασθῇ ν' ἀναβῶμεν καὶ περισσότερον τοῦ Βου, καὶ ἕως τοῦ Γα, πῶς ἀναβαίνομεν ;

Λαμβάνομεν, καθὼς εἶπομεν, τὰ 3[12 ἢ τὰ 4[12 ἀπὸ τὸν τόνον Βου Γα, καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν τόνον Πα Βου, ἐκφωνοῦμεν τὸν μὲν Βου εἰς τὸ ὑπὲρ αὐτόν ἡμίτονον, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτόν τόνου Βου Γα καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτόν, ὅστις ἀπὸ ἐλάσσων γίνεται μείζων μὲ φωνὴν μείζονος τόνου· τὸν δὲ Γα, ὅστις ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται τεταρτημόριον ἐκ 3[12, ἐκφωνοῦμεν εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν μὲ φωνὴν λεπτοτάτην.

Ἰδοὺ καὶ ἡ Κλίμαξ τῆς διέσεως τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγ. Βου.

Δι			Δι
	12	12	
Γα			Γα
	7	4	
Βου			Βου
	9	12	
Πα			Πα

Ὅταν ἡ διέσις τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλομένη

διὰ τοῦ φθόγου Δι, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγ-
γος οὗτος ;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως δὲν ἐκφωνεῖται δηλ.
εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήμα-
τος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου (ἡ αἰτία ἐννοεῖται) καὶ ἀπὸ μεί-
ζων τόνος γίνεται ἡμιόλιος καὶ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος
αὐτοῦ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν δηλ. μεγαλωτάτην.

Ἐὰν χρειασθῇ ν' ἀναβῶμεν καὶ περισσότερον τοῦ Δι φθόγ-
γου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ δίεσις καὶ ἕως τοῦ Κε, τότε πῶς
ἀναβαίνομεν ;

Λαμβάνομεν τὰ 6[12 τὸ ἥμισυ δηλ. τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου
καὶ προσθέτοντες διὰ τὴν δίεσιν αὐτὸ εἰς τὸν τόνον Γα Δι,
ἐκφωνοῦμεν τὸν μὲν Δι εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑ-
πὲρ αὐτὸν τόνου Δι Κε καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν, ὅστις ἀπὸ
μείζων τόνος γίνεται ἡμιόλιος, μὲ φωνὴν ἡμιολίου διαστή-
ματος τὸν δὲ Κε, ὅστις ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμίτονον,
ἀπὸ 6[12 ἐκφωνοῦμεν εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ μὲ φω-
νὴν ἀνάλογον τοῦ διαστήματος αὐτοῦ, μικράν δηλ. οἶαν τοῦ
ἐλαχίστου.

Ἴδου καὶ ἡ κλίμαξ τῆς διέσεως τιθεμένης ἐπὶ τοῦ φθόγ-
γου Δι.

Ζω	9	9	Ζω
Κε		6	Κε
	12		Δε
Δι		18	
Γα	12		Γα

Ὅταν ἡ δίεσις τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλορέ-

νου διὰ τοῦ φθόγγου Γα, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος οὗτος;

Μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, ἐν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλὰ εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου καὶ ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται μείζων, ἐπειδὴ προσθέτονται ἔνεκα τῆς διέσεως εἰς αὐτὸν τὰ 6[12 ἥτοι τὸ ἡμισυ τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Γα Δι καὶ ἐκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν μείζονος τόνου τὸν δὲ Δι, ὅστις ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμίτονον ἀπὸ 6[12, ἐκφωνοῦμεν εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ μὲ φωνὴν ἐλάχιστου σχεδὸν τόνου.

Ἐὰν χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Δι φθόγγου, τότε πῶς ἀναβαίνομεν;

Κατὰ τὴν ἐρμηνείαν τὴν ὁποίαν εἶπομεν καὶ διὰ τὸν Βου καὶ διὰ τὸν Δι.

Ἡ ὕφεσις καὶ ἡ διέσις τίνι τρόπῳ ποιοῦσι τὰς ἐλαττώσεις καὶ τὰς αὐξήσεις ὅτε τίθενται ἐπὶ τῶν φθόγγων τῶν τόνων τῶν χαρακτῆρων;

Ἀορίστως (1), τοῦτο φαίνεται εἰς τὰ μέλη ὅπου τίθενται καὶ εἰς μείζονας καὶ ἐλάσσονας καὶ ἐλάχιστους τόνους. Κατὰ τὰ διαστήματα δηλ. ὅπου περικλείουσιν οἱ τόνοι, ὧν καὶ αἱ ἐνέργειαι αὐτῶν.

(1) Εἰς μόνον μείζονος τόνου διάστημα λαμβάνεται ἡ ὕφεσις καὶ ἡ διέσις ὑπὸ τὴν ποσότητα αὐτὴν 6[12 προσδιορισμένους διὰ ἡδὴ εἰς τὰ λοιπὰ ὅμως, ἅτινα εἶναι μικρότερα ἢ μεγαλύτερα ἀπὸ αὐτὸν ἀορίστως ἤγουν εἰς διάστημα ἐλασσονος τόνου ὑπὸ τὴν ποσότητα ἑνὸς τριτημορίου 4[12, εἰς διάστημα ἐλάχιστου τόνου ὑπὸ ἑνὸς τεταρτημορίου 3[12, εἰς διάστημα ἡμιολίου ὑπὸ τριῶν τεταρτημορίων 9[12 καὶ εἰς τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τοῦ διαστήματος τῶν λαμβάνοντα ὑπὸ τὸ ἡμισυ αὐτῶν.

Ἰδοὺ καὶ ὁ ἀοιδὸς Πρῶτος Χρύσανθος εἰς τὴν ὑποσημείωσιν τῆς 231 παρὰφράσεως τι λέγει: Τὰ σημεῖα τῆς ὕφεσεως καὶ διέσεως λαμβάνονται ἀορίστως εἰς τὰ διαστήματα ἅτινα εἶναι μεγαλύτερα ἢ μι-

Ἡ φθορά ἐκείνη τὴν ὁποίαν μεταχειρίζομεθα ὅταν θελώ-
μεν νὰ δέσωμεν τὴν ὕφεσιν, νὰ προσφέρωμεν δηλ. ἓνα φθογ-
γον εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του διὰ πολὺ καὶ ἡ ὁποία
τὴν τρόπον γράφεται, ἴδε ἐν τοῖς θεωρητικοῖς εἰς τὸ περὶ φθο-
ρῶν κεφάλαιον, ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτῆρα, ποῖαν μεταβο-
λὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου ;
Ἐκείνος οὐδεμίαν ἄλλῃ ὁ ὑπὲρ αὐτὸν τόνος μετατίθεται

κρῶτερὰ ἀπὸ τὸν τόνον κτλ. Σελ. 101.

Ἀλλ' ἐπειδὴ αἱ λοιπαὶ ἄλλαι Γραμματικαὶ τῆς Μουσικῆς δὲν ἐξη-
γήθησαν περὶ τοῦ οὐσιώδους τούτου ἀντικειμένου καὶ ὅσοι δὲν ἠγνό-
ησαν ἢ δὲν εἶδον τὸ μέγα θεωρητικὸν δὲν ὑπάρχει οὐδεμίᾳ ἀρπύβη-
δις ὅτι εὐρίσκονται εἰς παντελὴ ἁγνίαν ὅχι μόνον τοῦτου, ἀλλὰ
καὶ ἄλλων. Πρὸς σαφήνειαν ὅθεν τούτου (ἐκ τοῦ ἀπο' οὗ δὲν θελεῖ προ-
αῖψα ἐλίσσει ὡρέλεια) ἀναγκαῖον εἶναι εἰς τὸ εἶης νὰ τίθενται αἱ ὁ-
φέσεις καὶ αἱ διέσεις ὑπὸ διάφορα σχήματα π. χ. ὅταν πρόκειται νὰ
ἀφαιρεθῇ τὸ ἥμισυ ἐνὸς τόνου, ἔαν ἦ καὶ μείζων ἢ ὕφεσις νὰ τίθεται
ὑπὸ τὸ σχῆμα τῶν δύο ἱσορίων, ἔαν ἦναι ἐλάσσων ὑπὸ τὸ τοῦ ἐνός
ἱσορίου, καὶ ὅταν ἐλάχιστος ὑπὸ τὸ τοῦ ἐνός ἱσορίου, καθὼς καὶ ἡ διέσις
εἰς μείζονα ὑπὸ τὸ τῶν δύο ἱσορίων, εἰς ἐλάσσονα ὑπὸ τὸ τοῦ ἐνός ἱσο-
ρίου καὶ εἰς ἐλάχιστον ὑπὸ τὸ τοῦ ἐνός ἱσορίου ὥστε βλέποντες αὐτὰς ὑπὸ
τὰ διαστήματα ταῦτα σχήματα ἐννοοῦμεν εὐκόλῃ τὰ διαστήματα τῶν τόνων,
ἐπὶ τῶν ὁποίων τίθενται, ἐπομένως καὶ τὰ ἐπόμενα διαστήματα τῶν
τόνων, ἅτινα ἐλίσγει ἐννοοῦμεν, ὅταν ψάλλωσι κἀνεν μαῦθμα μέλος.

Πρὸς διάκρισιν δὲ τῶν ἐσχηματισμένων ρηθέντων σημείων τῆς ὕφε-
σεως καὶ διέσεως, ὅταν θέλωμεν τεθεῖ καὶ εἰς μείζονα καὶ ἐλάσσονας,
ὅταν δηλ. θέλωμεν ν' ἀφαιρέσωμεν καὶ ἀπὸ τούτους, ἢ καὶ νὰ προ-
σθέσωμεν ἐν τεταρτημίῳ, ἢ ἐν τρίτημόριον, ἢ καὶ περισσότερα νὰ
μετῶμεν, ὡς καὶ καλὸν εἶναι αὐτὰ μετὰ τῶν γραμμάτων ν, σ, χ,
παριστάνοντά τὸ μὲν μ τὸν μείζονα τόνον, τὸ δὲ σ τὸν ἐλάσσονα
καὶ τὸ χ τὸν ἐλάχιστον. Θέτοντες αὐτὰ ἄλλα μὲν ἀνωθεν τῶν γραμ-
μάτων καὶ κάτωθεν τὰ γραμματα, ἄλλα δὲ, κάτωθεν τῶν γραμμά-
των καὶ ἀνωθεν τὰ γραμματα καθὼς ἐπαίτεται ἡ τάξις τῶν

της φυσικής του θέσεως και εκφωνείται με ὕφεισιν, ἤγουν εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του· π. χ. ἐὰν τεθῇ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλομένου διὰ τοῦ φθόγγου Δι, τότε ὁ ὑπὲρ αὐτὸν φθόγγος Κε δὲν εκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν, ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου του καὶ ἀπὸ μείζων τόνος γίνεται ἡμίτονον 6[12, τὰ δὲ ἄλλα 6[12 ἀφαιροῦνται παρὰ τῆς ὑφέσεως καὶ εκφωνοῦμεν αὐτὸν μὲ φωνὴν λεπτὴν καὶ ἰδύνατον καὶ λεπτὴν ὡς τοῦ ἐλαχίστου.

Ἦὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ εἰς χαρακτῆρα ἀπαγγελλόμενον εἰ' ἄλλου τινὸς φθόγγου, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει τότε ὁ φθόγγος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου ;

Ἐὰν ὁ ὑπὲρ αὐτὸν τόνος ᾖ ἐλάσσων, ἀφαιροῦνται ἀπ' αὐτὸν τὰ 5[12 καὶ μένουσιν τὰ 4[12, τοῦτέστι γίνεται ἀπὸ ἐλάσσων τριτημόριον τοῦ μείζονος τόνου. Ἐὰν δὲ ὁ ὑπὲρ αὐτὸν τόνος ᾖ ἐλάχιστος, ἀφαιροῦνται τὰ 4[12 καὶ μένουσιν τὰ 3[12, τοῦτέστι γίνεται ἀπὸ ἐλάχιστος τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου. οἱ δὲ ὑπὲρ αὐτὸν φθόγγοι τότε ἀναλόγως τοῦ διαστήματος τὸ ὁποῖον περιχλίσουσιν, εκφωνοῦνται εἰς τὰς φυσικὰς των θέσεις.

Ἐὰν χρειασθῇ νὰ ἀναβῶμεν καὶ περισσότερον τοῦ Κε ἕως τὸν Ζω, τότε πῶς ἀναβαίνομεν ;

Ἀπαραλλάκτως ὅπως καὶ εἰς τὴν ὕφεισιν λαμβάνομεν δηλ. τὰ 6[12 ἀπὸ τὸν Δι Κε τόνον καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν Κε Ζω, εκφωνοῦμεν τὸν Ζω εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ὅστις γίνηται ἀπὸ ἐλάσσων, διάστημα ἀπὸ 15 ἀριθμοῦ ς. Κατὰ τοὺς τόνους λοιπὸν τοὺς ὁποῖους ἤθελε τεθῇ γίνονται καὶ αἱ προσθαφαιρέσεις.

Πότε μεταχειρίζομεθα τὴν φθορὰν ταύτην ;

Ὅταν θέλωμεν ἐνὸς χαρακτῆρος τὸν φθόγγον τοῦ τόνου του νὰ εκφωνῶμεν διὰ πολὺ μὲ ὕφεισιν, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόκου του.

Τίτω τρόπῳ μεταχειρίζομεθα αὐτὴν τὴν φθορὰν ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν φθόγγον τοῦ τόνου τοῦ ὑπ' αὐτὸν

χαρακτήρος, ὁ δὲ ὑπὲρ αὐτὸν (ὁ ἔχων τὴν φθορὰν) ἐν ὧσιν αὕτη δὲν διαλυθῇ ὑπ' ἄλλης τινὸς οἰασθήποτε φθορᾶς θέλει ἐκφωνεῖται πάντοτε μὲ ὕφεισιν, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου του.

Πῶς ὀνομάζεται αὕτη ἡ φθορά;

Ὀνομασίαν δὲν ἔχει, διότι δὲν παράγει μὲ ἰδίαν κλίμακα μέλος, δὲν παράγει δηλ. ἰδίαν μελωδίαν καὶ ὅσαι φθοραί δὲν παράγουσι μελωδίαν ἰδίαν, ἀλλ' ἐνεργεῖσαι μόνον εἰς ἓνα τόνον, δὲν ἔχουσιν ὀνομασίαν.

Ἡ φθορὰ αὕτη ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτήρα ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτήρος ἐκείνου ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει;

Ἐκεῖνος οὐδεμίαν ἀλλ' ὁ ὑπ' αὐτὸν τόνος μετατίθεται τῆς φυσικῆς τοῦ θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν αὐτοῦ θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου, π. χ. ἐὰν τεθῇ ἐπὶ ἑνὸς χαρακτήρος ἀπαγγελομένου διὰ τοῦ φθόγγου Κε, τότε ὁ ὑπ' αὐτὸν τόνος Γα Δι ἐκφωνεῖται μὲ δίσειν δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Δι Κε καὶ ἐπειδὴ ἡ δίσεις θεωρεῖται εἰς τὸ χαμηλὸν προξενεῖ μειονεξίαν (1) καὶ ὁ Κε Δι ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμίτονον ἀπὸ 6[12, ὁ δὲ Δι Γα ἀπὸ μείζων γίνεται ἡμιόλιος τοῦτο ἀκολουθεῖ ὅταν χρειασθῇ νὰ καταβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Γα.

Ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ εἰς χαρακτήρα ἀπαγγελλόμενον δι' ἄλλου τινὸς φθόγγου τότε ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ ὑπ' αὐτὸν τόνου;

Ἐὰν ἐκεῖνος ᾗναι ἐλάσσων, προσθέτονται εἰς τὸν ὑπ' αὐτὸν τὰ 4[12 ἢ 5[12 αὐτοῦ καὶ ἐκφωνεῖται ὁ φθόγγος αὐτοῦ εἰς τὸ ἡμίτονον, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου· ἐὰν

(1) Ἡ ὕφεις εἰς τὴν ἀνάβασιν παράγει ἐλάττωσιν εἰς δὲ τὴν κατάβασιν αὐξήσιν· ἡ δὲ δίσεις εἰς τὴν ἀνάβασιν παράγει αὐξήσιν εἰς δὲ τὴν κατάβασιν ἐλάττωσιν.

δὲ ἐκεῖνος ἦναι ἐλάχιστος, τότε προσθέτονται εἰς τὸν ὑπ' αὐ-
τὸν τὰ 3[12 ἢ τὰ 4[12 αὐτοῦ καὶ ἐκφωνεῖται ὁ φθόγγος αὐ-
τοῦ εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου. Ὅθεν κατὰ τὰ δια-
στήματα τῶν τόνων γίνονται καὶ αἱ προσθαφαρῆσεις

Πότε μεταχειρίζομεθα αὐτήν;

Ὅταν θέλωμεν ἐνὸς χαρακτήρος τὸν φθόγγον τοῦ τόνου
τοῦ νὰ ἐκφωνῶμεν διὰ πολὺ μὲ δίσσιν· δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ
ὑπὲρ αὐτὸν τόνου.

Τίνι τρόπῳ μεταχειρίζομεθα αὐτήν;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν φθόγγον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου
ὁ δὲ ὑπ' αὐτὸν φθόγγος τότε ἐν ὧσιν αὕτη δὲν διαλυθῇ ὑπ' αλ-
λῆς τινὸς φθορᾶς οἷας δὴποτε, θέλει ἐκφωνεῖται πάντοτε μὲ
δίσσιν· δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν
τόνου.

Πῶς ὀνομάζεται αὕτη ἡ φθορά;

Ὀνομασίαν δὲν ἔχει καὶ αὕτη· ἐπειδὴ δὲν παράγει ἰδίαν
μελωδίαν μὲ ἰδίαν κλίμακα, ἥτοι μὲ ἴδιον σύστημα.

Ἡ φθορά νι σαμποῦρ ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτήρα πεί-
αν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος ἐκεῖνος;

Ἐκεῖνος οὐδεμίαν, ἀλλ' οἱ ὑπὲρ αὐτὸν καὶ οἱ μετ' αὐτὸν
τόνοι μετατίθενται τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων, δὲν ἐκφωνοῦν-
ται δηλ. εἰς τὰς φυσικὰς τῶν θέσεων οἱ φθόγγοι τῶν, ἀλλ' ὁ
μὲν φθόγγος τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου ἐκφωνεῖται μεῦφειν δηλ.
εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του, ὁ δὲ φθόγγος τοῦ ὑπ' αὐ-
τὸν τόνου ἐκφωνεῖται μὲ δίσσιν, δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ
αὐτὸν τόνου.

Ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορά ἐπὶ τοῦ φθόγγου Κε καὶ θελή-
σωμεν νὰ ἀναβῶμεν ἕως τοῦ Νη φθόγγου καὶ νὰ καταβῶ-
μεν ἕως τοῦ Γα, τότε τίνι τρόπῳ ἀναβαίνομεν καὶ καταβαί-
νομεν;

Λαμβάνομεν τὰ 5[12 ἢ τὰ 4[12 τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου
Κε Ζῶ καὶ προσθέτοντες αὐτὰ εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν Ζῶ φθόγγον,

νη ἐκφωνοῦμεν τότε τὸν μὲν Ζω με ὕφεισιν δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του καὶ με φωνὴν πολὺ μικράν, τὸν δὲ Νη εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ με φωνὴν μείζονος τόνου καὶ ποιότητος διατονικῆς (1), τὸν δὲ Δι, εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου δηλ. με δῖεσιν καὶ με φωνὴν λεπτὴν ὡς τοῦ ἐλαχίστου, καὶ τὸν Γα εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ με φωνὴν ἡμιολίου διαστήματος καὶ με ποιότητα διατονικῆς.

Ἐὰν τεθῇ αὕτη ἡ φθορὰ εἰς χαρακτῆρα ἀπαγγελλόμενον δι' ἄλλου τινὸς φθόγγου, τότε οἱ ὑπὲρ αὐτὸν καὶ μετ' αὐτὸν φθόγγοι ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν;

Μετατίθενται τῶν φυσικῶν των θέσεων, δὲν ἐκφωνοῦνται δηλ. εἰς τὰς φυσικὰς των θέσεις ἀλλ' εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματος τοῦ τόνου των· ὁ μὲν ὑπὲρ αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ διαστήματός του, ὁ δὲ ὑπ' αὐτὸν εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ αὐτὸν τόνου καὶ οἱ μετ' αὐτὸν ἀκολουθῶς κατὰ τὰ διαστήματα τῶν τόνων των, λαμβάνουσι καὶ τὰς προσθαφαιρέσεις καὶ τοιουτοτρόπως προσφέρονται.

Ἴδού καὶ ἡ κλίμαξ τῆς φθορᾶς ταύτης·

Νη		Νη
	7	12
Ζω		
	9	4
Κε		Κε
	12	6
Δι		Δι
	12	18
Γα		Γα

Ποιοὶ φθόγγοι τῆς πενταχόρδου ταύτης κλίμακος τῆς φθο-

(1) Ὅμιλῳ καὶ περὶ τῆς ποιότητος τῆς φθορᾶς ταύτης, ἐπειδὴ πολλοὶ ψάλλουσι τὴν κλίμακα αὐτῆς χρωματικῶς.

ρὰς ἐμετετέθησαν τῶν φυσικῶν των θέσεων;

Ὁ Δι καὶ ὁ Ζω.

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησαν μετὰ τὴν μετάθεσιν των;

Πρῶτον μετέβαλον τὰ διαστήματα ὅλα· δεύτερον τὸ γένος, ἀπὸ διατονικὸν τὸ ἑξαμὸν ἐναρμόνιον, καὶ τρίτον τὸ μέλος.

Πότε μεταχειριζόμεθα τὴν φθορὰν ταύτην;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλωμεν ἐνὸς πενταχόρδου μιᾶς κλίμακος τὰ διαστήματα, τὸν ἦχον, τὸ γένος, τὸ μέλος καὶ τὰ λοιπά.

Γίνι τρόπῳ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν πέντε φθόγγων αὐτοῦ καὶ ἐν ὅσῳ δὲν διαλυθῇ ἡ φθορὰ αὕτη ὑπ' ἄλλης τινὸς οἷας δὴποτε φθορᾶς, θέλει ὁδεύει τὸ πεντάχορδον τοῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς φθορᾶς.

Διατὶ ἡ φθορὰ αὕτη ἔχει ὀνομασίαν, καὶ ἀπὸ ποίας φθορᾶς εἶναι;

Ἐπειδὴ παράγει ἰδίαν μελωδίαν μετὰ ἰδίαν τῆς κλίμακα καὶ ὀνομάζεται χι σ α ρ καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους φθορᾶς.

Ἡ δὲ φθορὰ μ ο υ σ τ α ρ ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτῆρα ποίαν μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου;

Ἐκεῖνος οὐδεμίαν· ἀλλ' οἱ μετ' αὐτὸν ἐπὶ τὸ βαρὺ τέσσαρες τόνοι· ὁ Δι Γα, ὁ Γα Βου, ὁ Βου Πα, καὶ ὁ Πα Νη· διότι τίθεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ Δι, ἐκφωνεῖται μετὰ ποιότητα τῆς πολυσυλλάβου χρωματικῆς λέξεως ν ε ν α ν ῶ, δηλ. τοῦ Δι, ἐνεργεῖ πάντοτε ἐπὶ τῶν ῥηθέντων τεσσάρων κατιόντων φθόγγων Γα, Βου, Πα, Νη.

Ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν οἱ μετ' αὐτὸν τέσσαρες τόνοι ὅταν τίθηται αὕτη ἡ φθορὰ ἐπὶ τοῦ Δι;

Ὁ Γα μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ ἡμίτονον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὲρ αὐτοῦ τόνου, μετὰ δίσιν δηλ. τριῶν τε-

τάρτημορίων 3[12 καὶ ἀπὸ μείζων τῶνος γίνεται τεταρτημόριον. Τὰ δ' ἐννέα τμήματα ὁποῦμένουν ἀ τὸ τὸν Δι Γα προσθέτονται εἰς τὸν Γα Βου, ὅστις ἀπὸ ἐλάχιστος τόνος γίνεται διάστημα ἀπὸ 16 τμήματα καὶ ἐκφωνεῖται ὁ Βου εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν καὶ με ποιότητα διατονικὴν καὶ με φωνὴν οἶαν ἀπαιτεῖ τὸ ἀπὸ 16 τμήματα διάστημά του, ὁ δὲ Πα μετατίθεται καὶ αὐτὸς τῆς φυσικῆς τοῦ θέσεως, ἐκφωνεῖται εἰς τὸ ἡμίτονον τοῦ διαστήματος τοῦ ὑπὸ τὸν Βου τόνου, δηλ. τῆς διέσεως δὺν τεταρτημορίων, καὶ με φωνὴν ἀνάλογον τοῦ διαστήματός του ἐκ τριῶν τμημάτων 3[12, τὰ δὲ ἄλλα 6[12 ὁποῦ μένουν ἀπὸ τὸν Βου Πα τόνον, προσθέτονται εἰς τὸν Πα Νη τόνον καὶ ἐκφωνεῖται ὁ Νη εἰς τὴν φυσικὴν θέσιν με φωνὴν οἶαν ἀπαιτεῖ τὸ ἀπὸ 18 τμημάτων συμποσούμενον διάστημά του.

Ἐπὶ δὲ τὸ ὅξυ πῶς ὀδεύει;

Μὲ τὰ διατονικὰ διαστήματα.

Ἴδού καὶ ἡ κλίμαξ τῆς φθορᾶς ταύτης.

Δι			Δι
	12	3	Γα
Γα		16	
Βου	4		Βου
	9	3	Πα
Πα			
	12	18	Νη
Νη			

Ποιοὶ φθόγγει τῆς πενταχόρδου ταύτης κλίμακος τῆς φθορᾶς μετετέθησαν τῶν φυσικῶν των θέσεων;

Ὁ Γα καὶ ὁ Πα.

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησαν με τὴν μετάθεσίν των;

Πρῶτον μετέβαλον τὰ διαστήματα ὅλα· δεύτερον, τὸ γέ-

νος ἀπὸ διατονικὸν τὸ ἕκαμον χρωματικὸν καὶ τρίτον τὸν ἦ-
χον καὶ τὸ μέλος.

Πότε μεταχειριζόμεθα αὐτὴν τὴν φθοράν;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν τὰ διαστήματα ἐνὸς
πενταχόρδου, τὸ γένος, τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος.

Τίτι τρόπῳ;

Θέτομεν αὐτὴν εἰς τὸν Δι φθόγγον καὶ ἐνόσω δὲν διαλυ-
θῇ αὕτη ἡ φθορὰ ὑπ' ἄλλης τινὸς εἰς δὴποτε φθορᾶς, εἴτε
χρωματικῆς, εἴτε ἐναρμονίου, εἴτε διατονικῆς, θέλει ὁδεύει
τὸ πεντάχερδον ταῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς φθορᾶς.

Διατὶ ἡ φθορὰ αὕτη ἔχει ὀνομασίαν καὶ ἀπὸ ποίας φθο-
ρᾶς εἶναι;

Ἐπειδὴ παράγει καὶ αὕτη ἰδίαν μελωδίαν με ἰδικὴν τῆς
κλίμακα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς χρωματικὰς φθορᾶς.

Ἡ φθορὰ νισαμποῦρ ὅταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτῆρα ὁ
φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου ποίαν μεταβο-
λὴν λαμβάνει;

Ἐκεῖνος εὐδεμίαν· ἀλλ' εἰ μετ' αὐτὸν ἐπὶ τὸ βραχὺ τέσσα-
ρες τόνοι· εἶναι δὲ οὗτοι, ὁ Δι Γα, ὁ Γα Βου, ὁ Βου Πα καὶ
ὁ Πα Νη, τίθεται πάντοτε ἐπὶ τοῦ Δι καὶ προσφέρεται με πεν-
ότητα τοῦ ν α ν α, δηλ. τοῦ Γα ὅταν οὗτος ὁδεύει ἀπὸ τοῦ
Βου καὶ ὄχι ἀπὸ τοῦ Δι. Ἐνεργεῖ λοιπὸν πάντοτε ἐπὶ τῶν
τεσσάρων φθόγγων Γα, Βου, Πα, Νη.

Ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν εἰ μετ' αὐτὸν τέσσαρες
τόνοι ὅταν ᾔθελε τεθῇ ἡ φθορὰ αὕτη ἐπὶ τοῦ Δι φθόγγου;

Ὁ Γα μετατίθεται τῆς φυσικῆς του θέσεως, δὲν ἐκφωνεῖ-
ται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν ἀλλὰ με δίεσιν δύο τρίτη-
μορίων 8[12 δηλ. πλησίον τοῦ Δι· ὁ δὲ Βου, ἐκφωνεῖται με
δίεσιν καὶ αὐτὸς τεταρτημόριον 3[12 δηλ. εἰς τὸ μέσον τοῦ
ὑπὲρ αὐτὸν τόνου Βου Γα· ἔπειτα 8[12 ὁποῦ λαμβάνει ἀπὸ
τὸν ὑπὲρ αὐτὸν τόνον Γα Δι, καὶ τέσσαρα ὁποῦ μένουσιν εἰς
τὸν τόνον τοῦ, γίνεται πόνος μείζων· ὁ δὲ Πα ἐκφωνεῖται εἰς

τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν καὶ ἀπὸ ἐλάσσων τόνος γίνεται μείζων ἐπειδὴ προσθέτονται εἰς αὐτὸν τὰ 3[12 τοῦ Βου Γα τοῦ Νη καὶ ὁ Νη ἐπίσης εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ Γαίν.

Ἐπὶ δὲ τὸ ὅξυ πῶς ὁδεύει;

Μὲ τὰ διατονικὰ διαστήματα,

Ἰδοὺ καὶ ἡ κλίμαξ τῆς φθορᾶς ταύτης.

Δι	12	4	Δι
Γα		13	Γα
Βου	7		Βου
Πα	9	12	Πα
Νη	12	12	Νη

Ποιοὶ φθόγγοι τῆς πενταχόρδου ταύτης κλίμακος τῆς φθορᾶς μετετέθησαν τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων;

Ὁ Γα καὶ ὁ Βου.

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησαν οὗτοι οἱ φθόγγοι μὲ τὴν μετάθεσίν των;

Πρῶτον μετέβαλον τὰ τρία διαστήματα· δεύτερον τὸ γένος, ἀπὸ διατονικὸν ἐναρμόνιον καὶ τρίτον τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος.

Ἰότε μεταχειρίζομεθα τὴν φθορὰν ταύτην;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν τῆς πενταχόρδου Δι, Γα, Βου, Πα, Νη κλίμακος, τὰ διαστήματα, τὸ γένος, τὸν ἦχον καὶ τὸ μέλος.

Τίτι τρόπῳ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὸν Δι φθόγγον· καὶ ἐνόσω δὲν διελυθῇ αὕτη ὑπ' ἄλλης τινὸς φθορᾶς εὐλογήσατε, θέλει ὁδεύει τὸ πεντόχορδον τοῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς φθορᾶς.

Διατί αὕτη ἡ φθορά ἔχει ὀνομασίαν καὶ ἀπὸ ποίας φθο-
ρᾶς εἶναι ;

Ἐπειδὴ παράγει καὶ αὕτη ἰδίαν μελωδίαν μὲ ἐδικήν της
κλίμακα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους φθορᾶς .

Ἡ φθορά α τ ζ ε μ -δταν τεθῇ εἰς ἓνα χαρακτήρα, ποίαν
μεταβολὴν λαμβάνει ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτήρος
ἐκείνου ;

Ἐκείνος σὺδερμίαν ἄλλ' οἱ μετ' αὐτὸν τρεῖς ἐπὶ τὸ βαρὺ
καὶ δύο ἐπὶ τὸ ὀξύ π. χ. εἴαν τεθῇ αὕτη ἡ φθορά ἐπὶ τοῦ Γα
φθόγγου, τότε ὁ Γα δὲν μετατίθεται ἀλλ' ἐκφωνεῖται εἰς τὴν
φυσικὴν τοῦ θέσιν· ὁ Βου μετατίθεται καὶ ἐκφωνεῖται μὲ δί-
εσιν τεταρτημόριον (3[12) δηλαδή εἰς τὸ μέσον τοῦ ὑπὲρ
αὐτοῦ τόνου Βου Γα, ὁ δὲ Πα ἐκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν
τοῦ θέσιν καὶ γίνεται ἀπὸ ἐλάσσων τόνος μείζων· ἐπειδὴ
προσθέτονται εἰς αὐτὸν τὰ 3[12 ἀπὸ τὸν ὑπὲρ αὐτὸν τόνον
Βου Γα· ὁ δὲ Νη ἐκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν τοῦ θέσιν φυ-
σικῶς· οἱ δὲ δύο ἐπὶ τὸ ὀξύ Γα Δι καὶ Δι Κε τόνοι ἐκφω-
νοῦνται καὶ αὐτοὶ φυσικῶς εἰς τὰς θέσεις των .

Ἰδοὺ καὶ ἡ κλίμαξ αὐτῆς τῆς φθορᾶς.

Κε	12	12	Κε
Δι	12	12	Δι
Γα	7	3	Γα
Βου	9	13	Βου
Πα			Πα

Ποῖοι φθόγγοι τοῦ πεντάχορδου τῆς κλίμακος τῆς φθο-

ρὰς τὰ τῆς μετετέθησαν τῶν φυσικῶν των θέσεων;

Μόνον ὁ Βου .

Ποίαν μεταβολὴν ἐπροξένησεν οὗτος ὁ φθόγγος μετὰ τὴν μεταθεσὶν του ;

Μετέβαλε καὶ διαστήματα καὶ μέλος καὶ γένος καὶ ἦχον καὶ σύστημα .

Πότε μεταχειρίζομεθα αὐτὴν τὴν φθοράν ;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν ἐγὼς πενταχόρδου τὸ γένος, τὸ σύστημα, τὸν ἦχον, τὰ διαστήματα καὶ αὐτὸ τὸ ἴδιον μέλος .

Τίνι τρόπῳ ;

Θέτοντες αὐτὴν εἰς τὰ μέσων τῶν πέντε φθόγγων αὐτοῦ δηλ. εἰς τὸν Γα καὶ ἐν ὅσῳ δὲν διαλυθῇ ἡ φθορὰ ὑπ' ἄλλης οἷας δὴποτε φθορᾶς, θέλει ὁδεύει τὸ πεντάχορδον τοῦτο κατὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτῆς .

Τίθεται ἡ φθορὰ αὕτη καὶ εἰς ἄλλον τινὰ φθόγγον ἢ οὐ ;

Μάλιστα .

Εἰς ποῖον ;

Εἰς τὸν Βου καὶ εἰς τὸν Ζω .

Ὅταν τεθῇ εἰς τὸν Βου, ἢ καὶ εἰς τὸν Ζω κατὰ τὸν ἄνωθεν τρόπον ἐνεργεῖ ἢ διαφορετικῶς ;

Διαφορετικῶς .

Τίνι τρόπῳ ;

Πρῶτον, οἱ φθόγγοι οὗτοι ἐπὶ τῶν ὁποίων ἤθελε τεθῇ ἡ φθορὰ αὕτη ἐκφωνοῦνται μετὰ ὕψους δύο τεταρτημορίων, δὲν ἐκφωνοῦνται δηλ. εἰς τὴν φυσικὴν των θέσιν ἀλλ' εἰς τὸ ὑπ' αὐτοὺς ἡμίτονον τριῶν τμημάτων τὸ ὁποῖον μένει μετὰ τοῦ Κε καὶ τοῦ Ζω φθόγγων ἢ καὶ τοῦ Βου καὶ Πα, εἰς τοὺς ὁποίους ἤθελε τεθῇ ἡ φθορὰ, ὁ Κε ἔπειτα ἐκφωνεῖται εἰς τὴν φυσικὴν του θέσιν καὶ τοιοῦτοτρόπως παράγει ἡ φθορὰ τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ διάστημα, τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου· ἐπὶ τὸ ὀξὺ πάλιν διὰ νὰ παράξῃ ἡ φθορὰ τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξὺ μείζονα τόνον προσθέτονται εἰς τὸν τόνον Ζω Νη

τά 12 τὰ ἀφαιρεθέντα ἀπὸ τὸν τόνον Κε Ζω· ὁ δὲ Νη Πα, φυσικὰ μείζων, προφέρεται εἰς τὴν θέσιν του καὶ οὕτω παράγονται καὶ οἱ δύο ἐπὶ τὸ ὀξύ μείζονες τόνοι, καλῶς γὰρ οἱ δύο ἐπὶ τὸ βαρὺ ὄντες καὶ αὐτοὶ φυσικὰ μείζονες τόνοι, προφέρονται εἰς τὰς θέσεις τῶν καὶ παράγονται καὶ ἐπὶ τὸ βαρὺ οἱ δύο οὕτω μείζονες τόνοι.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἡ φθορὰ αὕτη ὅταν τίθεται ἐπὶ τῶν φθόγων Βου καὶ Ζω μεταθέτει αὐτοὺς τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων καὶ ὅταν εἰς ἄλλον τινὰ φθόγον ὄχι; καὶ ἐνῶ χάμμία ἀλλή φθορὰ, ὅπου καὶ ἂν τεθῇ, δὲν μεταθέτει τὸν φθόγον ἐκείνον τῆς θέσεώς του ἀλλὰ τὰ διαστήματα μεταβάλλει ἀπολούθως κατὰ τὴν ἐνέργειάν της;

Διὰ τὴν παράξιν τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ τεταρτημόριον διάστημα καὶ τὸ πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξύ μείζονος διάστημα· διότι ἐὰν ἡ φθορὰ, ὅταν τεθῇ εἰς τοὺς φθόγγους Βου καὶ Ζω, δὲν ἐκφωνηθῶν με ὕψους δύο τεταρτημερίων πῶς ἔμπερεὶ νὰ παράξῃ τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξύ τόνον μείζονα ἐνῶ εἶναι ἐλάχιτος, καὶ τὸν πρῶτον ἐπὶ τὸ βαρὺ τεταρτημόριον τοῦ μείζονος τόνου ἐνῶ εἶναι ἐλάττω.

Διὰ αὕτη ἡ φθορὰ ἔχει ὀνομασίαν, καὶ ἀπὸ ποίας φθορᾶς εἶναι;

Ἐπειδὴ παράγει καὶ αὕτη ἰδίαν μελωδίαν με ἰδίαν τῆς κλίμακα καὶ εἶναι ἀπὸ τὰς ἐναρμονίους φθορᾶς.

Αἱ λοιπαὶ δὲ ἄλλαι φθοραὶ ὅταν τίθενται εἰς τοὺς χαρακτῆρας, ποίαν μεταβολὴν λαμβάνουσιν οἱ φθόγγοι τῶν τόνων τῶν χαρακτηρῶν;

Παύουσιν ἀπὸ τὴν ὀνομασίαν τὴν ὁποίαν φυσικῶς φέρουσι, καὶ φέρουσιν ἐκείνην, τὴν ὁποίαν φέρουσιν αἱ φθοραὶ π. χ. ἐὰν τεθῇ μία φθορὰ διατονικὴ ἐπὶ ἐνὸς χαρακτῆρος ἀπαγγελλομένῃ δι' ὁποιοῦνδήποτε φθόγγου, τότε ὁ φθόγγος τοῦ τόνου τοῦ χαρακτῆρος ἐκείνου παύει ἀπὸ τοῦ ν' ἀπαγγέλλεται διὰ τοῦ ὁποιοῦνδήποτε φθόγγου του, ἀλλ' ἀπαγγέλλεται διὰ τοῦ φθόγγου ἐκείνου τοῦ ὁποιοῦ σημαίνει ἡ φθορὰ, καὶ

ἐὰν ᾖναι ἡ φθορὰ τοῦ Πα, διὰ τοῦ Πα, ἐὰν εἶναι τοῦ Δι, διὰ τοῦ Δι, κτλ.

Ποίαν ἄλλην μεταβολὴν λαμβάνουσι τότε οἱ φθόγγοι;

Αὐτοὶ μὲν οὐδεμίαν· οἱ τόνοι ὁμῶς τῶν χαρακτῆρων ἐπομένως ἀπαγγέλονται διὰ τῶν φθόγγων ἐκείνων οἵτινες ἐπονται μετὰ τὴν φθορὰν· π. χ. ἐὰν εἰς μίαν σειρὰν φθόγγων ἀρχομένων ἀπὸ τοῦ Πα, φθόγγου, θελήσωμεν νὰ ἀναβῶμεν καὶ ἕως τοῦ Κε, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐτέθη ἡ φθορὰ τοῦ Πα, ἔπειτα νὰ καταβῶμεν πάλιν ἕως τοῦ Πα τότε δὲν καταβαίνομεν μὲ τὰ διαστήματα τὰ ὅποια ἐπονται τοῦ Κε, ἀλλὰ μὲ τὰ διαστήματα τὰ ὅποια ἐπονται τοῦ Πα.

Ἴδου καὶ ἡ Κλίμαξ τοῦ πενταχόρδου τούτου μέλους.

9	Κε		Πα
		12	12
Δι			Νη
		12	7
Γα			9
		7	Κε
Βου			12
		9	Δι

Ποίαν λοιπὸν μεταβολὴν ἐπροξένησεν ἡ φθορὰ τοῦ Πα ἥτις ἐτέθη ἐπὶ τοῦ φθόγγου Κε;

Μετέβαλε πρῶτον τὰ διαστήματα τῶν τόνων τῶν χαρακτῆρων ἔπειτα μὲ τὴν ἀλλαγὴν τούτων, (καθὼς καὶ τὰ σημεῖα τῶν μαρτυριῶν φανερόνουςιν,) ἥλλαξε καὶ τὸ μέλος τὸ ἔκαμε δηλ. ὁλῶς διάφορον.

Ποίαν πληροφορίαν ἔχομεν, ἀπὸ τὰ σημεῖα τῶν μαρτυριῶν ὅτι ἡ φθορὰ τοῦ Πα, τεθείσα ἐπὶ τοῦ Κε φθόγγου, ἥλλαξε κοντὰ εἰς τὰ διαστήματα, καὶ τὸ μέλος;

Ἡ μαρτυρία τοῦ Κε φθόγγου σημειοῦται διὰ τοῦ χ δύο στιγμῶν κάτωθεν καὶ 9 ἀριθμοῦ, ἢ τοῦ Πα, διὰ τοῦ π καὶ 9 ἀριθμοῦ κάτωθεν. Ὄταν ὁμοῦ μεταβάλληται ὁ φθόγγος Κε εἰς Πα, τότε ὁ Κε, σημειοῦται διὰ τοῦ χ καὶ κάτωθεν 9 ἀριθμοῦ χωρὶς τὰς ἐν τῷ μέσῳ δύο στιγμὰς· σημείον, ὅτι ὁ Κε φθόγγος μετεβλήθη εἰς Πα· ἐκφωνεῖται μὲν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Κε, ἀλλὰ μὲ ποιότητα τοῦ Πα φθόγγου· ἢ τοῦ Δι φθόγγου μαρτυρία σημειοῦται οὕτως $\overset{A}{\delta}_i$ ἢ τοῦ Νη οὕτως δ_i ὅταν ὁμοῦ ὁ Δι μεταβάλληται εἰς Νη, τότε ὁ Δι σημειοῦται οὕτως δ_i χωρὶς τὰς δύο ἐν τῷ μέσῳ στιγμὰς· σημείον ὅτι ὁ Δι μετεβλήθη εἰς Νη, ἐκφωνεῖται μὲν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Δι, ἀλλὰ μὲ ποιότητα τοῦ Νη φθόγγου· ἢ τοῦ Γα μαρτυρία σημειοῦται οὕτως $\overset{A}{22}$, ἢ τοῦ Ζω οὕτως χ σημείον ὅτι ὁ Δι Γα τόνος μετεβλήθη ἀπὸ μείζων τόνος εἰς ἐλάχιστον, διότι τούτου ἡ ποιότης δι' αὐτοῦ τοῦ σημείου τῆς μαρτυρίας δείκνυται· ἢ μαρτυρία τοῦ Βου, πάλιν, σημειοῦται οὕτως $\overset{B}{\lambda}_i$ τοῦ δὲ Κε οὕτως $\overset{K}{\eta}$ σημείον ὅτι ὁ Γα Βου τόνος ἀπὸ ἐλάχιστος μετεβλήθη εἰς ἐλάσσονα διότι τούτου ἡ ποιότης δι' αὐτοῦ τοῦ σημείου δείκνυται, καὶ τέλος, ἢ μαρτυρία τοῦ Πα σημειοῦται οὕτως $\overset{A}{\eta}$ τοῦ δὲ Δι οὕτως δ_i ὅταν ὁμοῦ μεταβάλληται ὁ Πα εἰς Δι τότε ὁ Δι σημειοῦται οὕτως $\overset{B}{\delta}_i$ σημείον ὅτι ναὶ μὲν ἐκφωνεῖται ὁ Δι εἰς τὴν θέσιν τοῦ Πα ἀλλὰ μὲ ποιότητα τοῦ Δι φθόγγου. Ὅσαι δὲ μαρτυρίαι τῶν φθόγγων τῆς κλίμακος τῆς φθορᾶς δὲν σημειοῦνται τὰ ἐνμεῖα των μὲ τὰ ἀρκτικὰ γράμματα τῶν φθόγγων τῆς φυσικῆς κλίμακος, φανερώουσι ὅτι δὲν καταλύουσιν οὗτοι εἰς τὰς θέσεις ἐκείνων, ἀλλὰ ὅπου ἀπαιτοῦσιν οἱ τόνοι τῆς φθορᾶς π. χ. ἢ μαρτυρία τοῦ Ζω φθόγγου ἀντὶ Γ ἔχει Ζ καὶ ἢ μαρτυρία τοῦ τετάρτου φθόγγου ἀντὶ τοῦ Β ἔχει τὸ Κ κτλ. Διὰ τῶν μαρτυριῶν λοιπὸν δείκνυται ἡ διαφορὰ τῶν διαστημάτων καὶ ἡ ποιότης τῶν φθόγγων, τοῦ μέλους τοῦ φυσικοῦ ἀπὸ τὸ τῆς οἰαδήποτε φθορᾶς.

Τὸ ἴδιον ἀκολουθεῖ ἐὰν τεθῇ μία ἄλλη φθορά ἐπὶ ἐνὸς ὁποιουδήποτε φθόγγου ἢ οὐ·

Ἐὰν μὲν ἡ φθορά εἶναι διατονικὴ καὶ ὁ φθόγγος τοῦ τόνου ἐκείνου ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἤθελε τεθῇ καὶ αὐτὸς διατονικοῦ γένους, τότε ἀκολουθεῖ τὸ ἴδιον δηλ. παύει ἡ ὀνομασία ἐκείνου τοῦ φθόγγου καὶ φθέγγεται ἡ ὀνομασία τοῦ φθόγγου τῆς φθορᾶς· καθὼς καὶ τὰ διαστήματα καὶ τὸ μέλος ἐκείνου τοῦ φθόγγου παύουσιν καὶ ἐκφωνοῦνται τὰ διαστήματα καὶ τὸ μέλος τὰ ὅποια ἀπαγγέλει ἡ φθορά· π. χ. ἐὰν ἐπὶ τοῦ Νη φθόγγου τεθῇ ἡ φθορά τοῦ Δι, καὶ θελήσωμεν νὰ καταβῶμεν μέχρι τοῦ Δι, ἢ νὰ ἀναβῶμεν μέχρι τοῦ Γα, τότε δὲν καταβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Νη, δηλ. Νη, Ζω, Κε, Δι οὔτε ἀναβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Νη, δηλ. Νη, Ηα, Βου, Γα, ἀλλὰ καταβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Δι, δηλ. Δι, Γα, Βου, Ηα, καὶ ἀναβαίνομεν ὡς ἀπὸ τοῦ Δι, δηλ. Δι, Κε, Ζω, Νη. Ποίαν δὲ μεταβολὴν φέρει ἡ τίθσις τῆς φθορᾶς τοῦ Δι, ἐπὶ τοῦ Νη, εἰς τὴν κατὰβασιν καὶ εἰς τὴν ἀνάβασιν καὶ ποίαν διαφορὰν εἰς τὸ μέλος, ἴδε εἰς τὴν ἐξῆς Κλίμακα.

Ἰδοὺ καὶ ἡ διατονικὴ Κλίμαξ τῆς μεταθέσεως τοῦ Δι, ἐπὶ τοῦ Νη φθόγγου.

Γα	7	7	Νη
Βου	9	9	Ζω
Ηα	12	12	Κε
Νη	7	12	Δι
Ζω	9	7	Γα
Κε	12	9	Βου
Δι			Ηα

Ἡ Κλίμαξ αὕτη ἀρχεῖται ἀπὸ τοῦ Νη φθόγγου καὶ ἀρτεῖται

ουσα πρὸς τὴν ἀνάβασιν μέχρι τοῦ Γα, ἔπειτα καταβαίνει μέχρι τοῦ Δι· ὁ Νη φθόγγος ἐννοεῖται ὅτι εἶναι ὁ ἄνω Νη καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὰς ὑπὲρ αὐτὸν μαρτυρίας αἰτίνες φέρουσι τὰς δύο βαρείας τῆς φθορᾶς ἀπὸ τοῦ Δι.

Κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον γίνεται καὶ ἂν τεθῇ ἡ φθορά τοῦ Βου, ἐπὶ τοῦ Ζω, ἡ ἡ φθορά τοῦ Γα, ἐπὶ τοῦ Νη καὶ καθέξης.

Πότε μεταχειριζόμεθα λοιπὸν τὰς διατονικὰς φθορὰς;

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν ἑνὸς μέλους τὰ διαστήματα καὶ νὰ κάμωμεν αὐτὸ διάφορον.

Τίτιν τρόπον κάμωμεν τοῦτο;

Θέτομεν αὐτὰς εἰς τοὺς φθόγγους ἐκεῖνους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους θέλομεν νὰ μεταβάλλωμεν τὰ διαστήματα καὶ τὸ μέλος.

Ὅταν θέλωμεν νὰ μεταβάλλωμεν ἑνὸς μέλους καὶ τὸν ἦχον αὐτοῦ, καὶ τὸ γένος, καὶ τὸ σύστημα, καὶ τὰ διαστήματα τότε τίτιν τρόπον θέλομεν κάμει τοῦτο;

Πάλιν διὰ τῶν φθορῶν π. χ. ἔὰν τὸ μέλος εἶναι χρωματικοῦ γένους μεταχειριζόμεθα τὰς διατονικὰς, ἢ ἑναρμονίους φθορὰς, ἔὰν τὸ μέλος εἶναι διατονικοῦ γένους μεταχειριζόμεθα τὰς χρωματικὰς, ἢ ἑναρμονίους φθορὰς. Ἐὰν δὲ εἶναι ἑναρμονίου γένους, μεταχειριζόμεθα τὰς χρωματικὰς, ἢ διατονικὰς φθορὰς.

Πῶς γίνονται αἱ μεταβολαὶ τῶν ἡχῶν, τῶν γενῶν, τῶν συστημάτων καὶ τῶν διαστημάτων ἑνὸς μέλους;

Οὕτως θέλοντες νὰ μεταβάλλωμεν ἑνὸς μέλους τὸν ἦχον, τὸ γένος, τὸ σύστημα καὶ τὰ διαστήματα· κάμωμεν τὴν μεταβολὴν τοιοῦτοτρόπως, θέτοντες δηλ. τὴν φθορὰν πάντοτε εἰς τόνους ἐστῶτας καὶ ὄχι μετατιθεμένους, δλ. εἰς τόνους ἔχοντας τὰς βάσεις τῶν φθόγγων τῶν σταθερὰς· εἶναι δὲ οὗτοι ὁ Πα, ὁ Δι, ὁ Κε καὶ ὁ ἄνω Πα καὶ ὄχι εἰς κινουμένους, δηλ. μετατιθεμένους τῶν φυσικῶν τῶν θέσεων, διότι πῶς ἡμπορεῖς νὰ θέσῃς π. χ. ἐπὶ τοῦ Βου Γα τόνου τοῦ πλαγίου δευτέρου ἡχου, τὴν διατονικὴν φθορὰν τοῦ Γα καὶ νὰ μετα-

θέσης τὸν Γα φθόγγον ἀπὸ τὴν χρωματικὴν θέσιν του εἰς τὴν διατονικὴν, ἐνῶ αἱ φθοραὶ δὲν μεταθέτουν τοὺς φθόγγους εἰς τοὺς ὁποίους τίθενται, ἀλλὰ ῥόνον τὰ διαστήμ. μεταβάλλουσι καὶ νὰ κατεβάσῃς δηλ. τὸν Γα φθόγγον ἐννέα τμήματα ἀπὸ τὴν χρωματικὴν θέσιν του, καθὼς ἐτέθη εἰς τὰς λέξεις Κατ' ἐν ὁδῷ ἀμαρτυλῶν οὐκέστη (Ἴδε αὐτὰς εἰς τὴν Ἀνθολογίαν Θ. Φωκέως σελ. 49) ἥτις, νομίζω, ἐτέθη χωρὶς νὰ τοῦ ἀπαιτοῦσιν οἱ Μουσικοὶ κανόνες.

Ἴδε καὶ εἰς τὰς λέξεις, ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ (Ἀνθολογ. Θ. Φωκέως σελ. 58), πῶς ἔγειναν αἱ μεταβολαὶ τῶν φθόγγων Δι χρωματικοῦ καὶ Πα διατονικοῦ, καταλλήλως, δηλ. μὲ τοὺς μουσικοὺς κανόνας, ἐπειδὴ καὶ ἡ χρωματικὴ φθορὰ τοῦ Δι ἐτέθη ἐπὶ τοῦ διατονικοῦ Δι, καὶ ἡ διατονικὴ φθορὰ τοῦ Πα ἐτέθη ἐπὶ τοῦ χρωματικοῦ φθόγγου Πα, ἐτέθησαν δηλ. ἀμφοτέρω ἐπὶ φθόγγων ἐστῶτων καὶ ὅχι μετατιθεμένων, ἤγουν ἔγειναν αἱ μεταβολαὶ τοῦ μέλους ἀπὸ θέσεις τῆς κλίμακος εἰς τὰς ὁποίας ἐκφωνοῦνται φυσικῶς καὶ οἱ χρωματικοὶ φθόγγοι καὶ οἱ διατονικοί.

Εἶναι καὶ ἄλλαι πολλαὶ περίοδοι μέλους τονισμένοι κατὰ τὸν ἄνωθεν τρόπον· ἀλλὰ περιττὸν νὰ τὰς γράψω.

Ὅταν μεταβαίνομεν ἀπὸ δεύτερον ἤχον εἰς πλάγιον τοῦ δευτέρου καὶ ἀπὸ τούτου εἰς δεύτερον, τίνι τρόπῳ φυλάττομεν τὴν θέσιν καὶ τὴν ποιότητα τοῦ φθόγγου ἐκείνου τοῦ τόνου ἀπὸ τοῦ ὁποίου κάμομεν τὴν μετάβασιν;

Ἐὰν ὁ φθόγγος τοῦ τόνου ἐκείνου εἶναι ποιότητος τοῦ νεανῶ, μεταχειριζόμεθα τότε τόνον τοῦ νεανῶ, ἐὰν τοῦ νεανῆς, μεταχειριζόμεθα τοῦ νεανῆς, καθὼς εἰς τὰς λέξεις, ἐξήλειψε καὶ τοῦ θανάτου τὸ κράτος κατήργει σε, (Ἴδε εἰς τὸ Ἀναστασιματάριον Κ. Πρωτοφάλλτου) ἐτέθη ἡ φθορὰ τοῦ Δι φθόγγου τοῦ πλαγίου δευτέρου ἤχου, ὅχι εἰς ἄλλον φθόγγον, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ Γα τοῦ δευτέρου, ἐπειδὴ ὁ Δι φθόγγος τοῦ πλαγίου δευτέρου ἐκφωνεῖται καθὼς ὁ Γα τοῦ δευτέρου μὲ τὴν αὐτὴν ποιότητα, δηλ. τοῦ νεανῶ καὶ

εἰς τὴν αὐτὴν θέσιν ἂν ἄρχωνται εἰ φθόγγει τῶν κλιμάκων αὐτῶν Πα καὶ Νη, ἀπὸ μίαν καὶ τὴν αὐτὴν βᾶσιν.

Ποία μεταβολὴ γίνεται εἰς τὸ μέλος τοῦτο, μετὰ τὴν τίθησιν τῆς χρωματικῆς φθορᾶς τοῦ φθόγγου Δι ἐπὶ τοῦ φθόγγου Γα τοῦ δευτέρου ἤχου,

Πρῶτον ὁ φθόγγος Γα φέρει τὴν ὀνομασίαν τοῦ φθόγγου Δι, τὰ διαστήματα ἔπειτα ἐκφωνοῦνται κατὰ τὴν ἀπαίτησιν τῆς φθορᾶς τοῦ Δι, καὶ τὸ μέλος γίνεται διάφορον.

Αἱ μαρτυρίαι εἰς τὰς μεταβολὰς τὰς ὁποίας προξενεῦν αἱ φθοραὶ ὅταν τίθωνται εἰς τοὺς φθόγγους τῶν τόνων τῶν χαρακτῆρων, τίνι τρόπῳ σημειοῦνται;

Κατὰ τὰς ποιότητας τὰς ὁποίας παράγουσιν αἱ φθοραὶ εἰς τοὺς φθόγγους τῶν τόνων ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐνεργεῦσιν καθὼς εἰς τὰ τῶν φθορῶν παραδείγματα ἐδείξαμεν ὅσοι δὲ τῶν φθόγγων τῶν τόνων τούτων καταλύουσιν εἰς θέσιν φυσικὴν τῆς φυσικῆς κλίμακος, αἱ μαρτυρίαι τούτων φέρουσι πάντοτε τὰ σημεῖα τῶν μαζὺ μετὰ τὰ ἀρκτικὰ γράμματα τῶν φυσικῶν φθόγγων τῆς κλίμακος. ὅσοι δὲ ὄχι, φέρουσι καὶ τὰ σημεῖα καὶ τὰ γράμματα τῶν φθόγγων ὧν παράγουσιν αἱ φθοραὶ.

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΤΩΝ ΚΚ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

Οἱ ἐν Ἰωαννίνοις Κύριοι.

Ὁ Θεοφ. Ἐπίσκ. Περιστερᾶς Κύριος Κύριλος	Σωμ. 5.
Ὁ Ἡγούμεν. Ἐλεούσης Κ. Ἀβραχούμ	Σωμ. 4.
Ὁ πρῶτῳ Πρωτοσύγγ. Κ. Μαρ-θαῖος	Σωμ. 5.
Ὁ Πρωτοσύγγ. Συναγῆς Κύριος Μελέτιος Πανταζίδης	« 5.
Ὁ Πανος. ἡγούμεν. Σωσίνου Πογ-δαρικῆς Κύρ. Θεόκλητος	« 5.
Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τοῦ ἀγ. Ἰωαν. Κύρ. Γρηγόριος	
Ὁ ἱεροδ. τοῦ ἀγ. Ἰωαν. Δανιήλ.	
Ὁ Π. ἡγ. Παντελεήμ. Χρύσανθος.	
Ὁ ἱερ. Ἐλεούσ. Μελέτιος.	
Ὁ Π. ἡγ. Περιστερ. Χρύσανθος.	2
Ὁ Π. ἡγ. Λιγγιζίδ. Σωφρόνιος.	2
Ὁ αἰδ. παπᾶ Σπυρίδων.	3
Ὁ Π. ἡγ. Ῥωμαν. Περθέμιος.	2
Ὁ Π. ἡγ. Μωσιαν. Γρηγόριος.	2
Ὁ Π. ἡγ. Ἀγγελου. Χρύσανθος.	
Ὁ Π. ἡγ. Ἀσπραγγέλ. Χριστόφ.	

Οἱ αἰδεσιμώτ. Ἱερεῖς.

Παπᾶ Χαράλαμπος Οἰκ.	« 2.
Παπᾶ Κωνστ. ἐφημ. Μαρ.	
Παπᾶ Ζώης	«
Παπᾶ Κωνστ.	«
Παπᾶ Σωτ. Σακ. Ἀρχιμανδρ.	
Παπᾶ Ἀλέξ. ἐφημ. Αρχιμ.	
Παπᾶ Δημήτρ.	«

Παπᾶ Ἀθανάτ.	«
Παπᾶ Νικόλ. Οἰκ. Ἀγ. Μαρίν.	
Παπᾶ Χράλ. ἐφημ.	«
Παπᾶ Νικόλ.	«
Παπᾶ Νικόλ. ἐφημ. Ἀγ. Νικ. ἱεροδιάκ. Ἀγάτ.	«
Παπᾶ Ἰωάν. ἐφημ. Βονίλ.	
Παπᾶ Θεόδ.	« Περιβλ.
Παπᾶ Κοσμᾶς ἀπὸ Περᾶτ.	
Παπᾶ Ἀναστ. ἐφ. Ἀρχ.	
Ἡ Ἐκκλ. τῆς Μητροπόλ.	« 3
Δ. Καζαντζής.	
Β. Καντάρας.	
Πρωτοψ. αὐτῆς Ἀ. Χαρισιάδ.	
Λαμπ. Κ. Ξυνοπούλου.	
Ἱεροδιάκ. αὐτῆς Ἰωάνν.	
Ἡ Ἐκκλ. Ἀρχιμανδρ.	« 3
Ν. Ἰωσήφ.	
Π. Στούπης.	« 2
Λαμπ. Κ. Γκούτζης.	
Ἱεροδιάκ. αὐτῆς Περθέμιος.	
Κράχτης « Σωτήριος.	
Ἡ Ἐκκλ. Ἀγ. Νικολάου	« 3
Κ. Σιχαλαμάγκας.	
Λαμπᾶδ. αὐτῆς Ἀν. Στασινός.	
Ἡ Ἐκκλ. Ἀγ. Μαρίνης.	« 2
Πρωτοψ. αὐτῆς Γρ. Ἀλεξίου.	
Λαμπᾶδ. « Θ. Βέργου.	
Ἡ Ἐκκλ. Περιβλέπτου.	
Ἡ Ζωσιμαία Σχολή.	Σώμ. 40
Ἡ Σχολή Νεγᾶδων.	« 2

Οἱ ἀξιότιμοι Κύριοι.

Π. Σακελλάριος. Σώμ. 2

Β. Λιζμπενς.

Ἀλκ. Λιζμπενς. « 2

Θ. Σ. Θεοχάρους. « 2

Γ. Ζωίδης. « 2

Νικόλ. Ἀσβεστάς. « 2

Ν. Φίλος. « 2

Κ. Κοντόπουλος Ιατρός. « 4

Κ. Ἀλιεύς. « 2

Π. Κολοβός. « 2

Ὀρέστης Ἰωαννίδης.

Π. Δ. Ἀθανασούλας.

Κ. Ἀθανασούλας.

Ἰ. Νικολαΐδης.

Η. Βελλαράς.

Γ. Βλαστός.

Ἰ. Σιάσκας.

Ν. Ζώτου.

Κ. Διαμαντίδης.

Ἀ. Τσακμάκης.

Ἰ. Βουδούρης ἐκ Γρεβεντίου.

Γ. Χ. Φολίδης.

Σ. Δελεκούρας.

Ηρατὰ Γεώργ. Γιαννοπούλου.

Γ. Λιοκάτης.

Μ. Πηπα-Νικολάου.

Π. Τσακμάκου.

Α. Γρηγοριάδης.

Χαραλάμ. Δημητρίου. « 3

Κ. Βαρδάκας. « 3

Κ. Τσακμάκης

Β. Σάρρας.

Α. Κουρσοβιτσινός.

Αθ. Σάρρας.

Σ. Καλούδης

Η. Κ. Πάμπους.

Κ. Φώτου.

Ι. Κομπατῆ.

Κ. Βελλαράς Ιατρός.

Π. Μαρτίδης Αχρισσαῖος.

Χριστόδουλος Κουτούζης διὰ τὴν

Σχολὴν Κουκουλίου. Σωμ. 2

Ἀριστείδης Ἡγουμενίδης διὰ τὴν

Ἑλλ. Σχολὴν Κονίτσης. Σ. 2

Γ. Μολυβάδας.

Π. Καμενάρης.

Αλ. Μπεκλάρης.

Ξ. Ἀναστασιάδης.

Α. Παναγιώτου.

Κ. Κούρεντας.

Γ. Ν. Καρεχρήστου.

Μ. Σ. Τζόντσου.

Χ. Τ. Τζόντσου.

Πολυζῶης Βελλαράς.

Ἀποστόλης Μολυβάδας.

Γ. Μέκαλης.

Δ. Σπαθάρης.

Π. Γ. Τζέτσικας. Σ. 2

Χαραλάμπος Ἡγουμενίδης.

Γ. Δ. Καντάρας.

Δ. Σαλαμάγκας.

Κ. Χ. Τζαβέλας. Σ. 2

Μιχαὴλ Μέκας.

Σπυρίδων Στύλος.

Ι. Χαρισιάδης.

Νικ. Βέλλος ἐξ Ἀρσιόστης.

Χαρίσης Μούδης.

Β. Τσιμόπουλος ἐκ τῆς Νήσου.

Α. Π. Οἰκονόμου.

Χ. Α. Γραμπλάτης.

Β. Παπ. Δ. ἐκ Κριτσουκίτης.

Πέτρ. Σ. Μπαρπακίης.

Γ. Χριστοδουλίδης.

Αλκ. Ἀδαμαντίδης ποι

Γ. Χ. Πρόκος. Ἀρτοός. Σ. 2

Σ. Ζ. Μπαρέκας.

Σ. Η. Βαρνάβας.

Κ. Κυριαζής

Δ. Ν. Μαρνέλης.

Α. Αγγ. Μπακάλης. Σ. 2

Α. Αγγ. Μπακάλης. « 2

Χρίστος Κιούρης
 Β. Χρυσός
 Κωνσταντίνος Χατζής
 Μαύλος Ἀνάγνώστης.
 Ἰωάννης Στάτου.
 Κωνσταντίνος Τσιμούρης.
 Αριστείδης Δετίλας.
 Α. Χ. Γκόβελας.
 Α. Τόλκου.
 Σ. Πλάσκας.
 Δ. Καντάρας.
 Γ. Κηλομπότας.
 Σ. Ι. Σταμάτη.
 Π. Αναστασίου.
 Ι. Πλάσκας.
 Ν. Νάκη.
 Σ. Τζατζής.
 Δ. Δεβάρης.
 Ι. Φ. Χαίτα.
 Π. Τζαβέλας.
 Ν. Κοντογιάννης.
 Ν. Π. Στόλου.
 Α. Θεοδώσιου.
 Γ. Χ. Κράχτου.
 Σ. Β. Σιλειάδης.
 Δ. Μεπλάτωνας.
 Δ. Οίκον. ἐκ Σκαυελίου.
 Α. Ιωάνν. Κακοσιάννης.
 Κ. Ζαβαλιάννης.
 Κ. Δ. Χ. Γεωργιάδης.
 Α. Δ. Κανδάρης.
 Κ. Κουρουμάντης.
 Θ. Σ. Σπλαμιάς.
 Αναγν. Δ. Μέκαλης.
 Π. Γ. Σομπότης.
 Θ. Δ. Μέκαλης.
 Ιωάνν. Δ. Οικονόμου.
 Κ. Ν. Μέρτσας.
 Δ. Καλτε. Μπακάλης.
 Θ. Σ. Προλογάς.
 Σ. Σεπετάς.

Ν. Παπ. Δημητρίου.
 Γ. Α. Τσιάτσος.
 Ν. Στόλου. ἐκ Ζήτησης.
 Σ. Μ. Ἀράπης.
 Γούσις Κ. Ζαχαρτζής. « 2
 Ἀναγνώστης Ν. Καλλιάς.
 Κωνσταν. Μπακάλης.
 Γεώργ. Π. Πασιαλῆ, ἐκ τῆς Νήσου.
 Νούσιος Β. Νάνη.
 Στέφανος Μπακαλῆς.
 Θρασύβουλος Γρ. Καστρινοῦ.
 Σπυρίδων Ἀνδρέας.
 Δημήτρ. Ι. Πεσσαλίτης.
 Μάρκος Μπλανεγιάννης.
 Νικόλαος Ἀναγν. Μέκαλη.
 Κωνστ. Γ. Παπακωνέτας.
 Β. Σπ. Μπίλας.
 Β. Δ. Σουλιώτης.
 Α. Γρηγοριάδης. Σωμ. 10
 Κυριάκης Παναγιώτου.
 Ἀθ. Χ. Τσόλης.
 Κυριάκος Οικονόμου.
 Ἀχιλλεύς Α. Νησιώτης.
 Κ. Οικονομίδης.
 Δ. Μακρῆς.
 Γεωρ. Α. Μπίλας.
 Γεωργίος Στόας.
 Δημ. Τσατάλης.
 Μποχ. Ἀρτα.
 Χρήστος Πακπᾶ.
 Ἀβραάμ Καψάλης.
 Γεώρ. Χρ. Τζατζού.
 Βασίλ. Δ. Κεφαλίδης.
 Μιχαήλ Στ. Χ. Τζόντζου.
 Χριστ. Στ. Χ. Τζόντζου.
 Δημ. Ἀπ. Ἰατροχειροῦ.
 Σπυρίδων Θ. Βράδης.
 Ἀντών. Παπανικολάου.
 Σωτήριος Κ. Γκέγκας.
 Σπυρίδων Γ. Βουραδέφης.
 Σ. Δ. Ντάγκας.
 Στ. Α. Παπακυρίου.

Ὁ Π. Ηγ. Βοτσαῖ, Σχολοῦλ.

Ο Αἰ. Πηπ Νικόλαος, ἐκ Καλέτζης.

Θ. Ν. Γιαννόπουλος.

Δ. Πρημηκόρης.

Γ. Χάσκρης.

Ἀθ. Σπ. Χρυσοχόου

Δ. Ἀθανασίου ἐκ Λεσκάτης. 21

Α. Σπυρ. Ἀράνης.

Ἀναστ. Δ. Πράσσου. 2

Νικόλ. Παπ. Δημητρίου.

Ἰωαν. Ν. Ἀράνη.

Γεώρ. Δ. Τσίτσου.

Οἱ Καθηγηταὶ καὶ διδάσκαλοι
τῆς Ζωσιμαίας Σχολῆς

Σπ. Μανάρης.

Σωτῆρ. Γρηγοριάδης.

Χρ. Θ. Ἀρεταῖος.

Βασίλ. Τσίμας.

Σωτήριος Κοντοθανάσης.

Δημ. Σιώμος διδ. τῆς Τουρκικῆς

Ἰωάννης Χρ. Μπογᾶς.

Α. Β. Ρωμαῖδης.

Β. Α. Κεράλας δημοδιδάσκαλος.

Οἱ μαθηταὶ αὐτῆς.

Σπυρίδων Τσίχος.

Στέργιος Μητρίτσος.

Γαλνός, Γ. Σχμπάνης.

Ματθαῖος Παπαλάπα ἐκ Καλωτᾶ

Ἰωάν. Ἀβραμίου ἐκ Πρεμετᾶς.

Κωνστ. Δογοθέτου ἐξ Ἀρταίστης

Ἀχιλλεὺς Ἠλ. Οἰκονόμου.

Παναγιώτης Δ. Τσάτσος.

Δημ. Παπ. Ἰσραήλ.

Δημ. Α. Ρωμαῖος.

Δημ. Ν. Βουτιάδης. Σωμ. 2

Νικόλαος Η. Καζαντζῆ.

Χριστόδ. Βενιαμίν Λαμπετίδης.

Δημ. Ζώτογλους. 2

Ἀλέξανδρος Ι. Σάρβη.

Ἀριστείδης Δ. Πανούση.

Ἀλέξιος Μ. Πρέντζος.

Σπυρίδων Δ. Πηπ. Ἀβραάμ.

Ἀναστ. Ι. Β. Γιάττα.

Βασίλειος Δημητρίου.

Κωνστ. Σ Τσίρος.

Ἀντῶ. Κωνσταντινίδης Μπάσας.

Δημ. Α. Δελφίης.

Δημ. Π. Οἰκονόμου.

Βασίλ. Μιχθαίου ληχνοκαστ.

Στέφ. Κ. Χατζῆ.

Ι. Γ. Πανταζῆ.

Κ. Δ. Θωμαῖδης ἐκ Μοτσιάρης.

Ζώτος Ν. Ζώτου.

Γεώρ. Βεζζαδῆς.

Πέτρος Ρ. Ζούλης Βουρμπινί της

Οἱ ἐν Λαρίσση Κύριοι.

Μ. Πρωτ. Ἀγ. Ἀχιλλίου. 2

Κ. Παπ. Γ. Λαμπαδῆ τῆς αὐτ. ἐκκ.

Ἰ. Παπ. Τριανταφύλλου ψάλτης.

Ἀναστ. Παναγιώτου.

Ἀποστ. Ἰωάννου.

Ψάλτ. Σουφλὸρ. Μιχαῆλ.

Σακ. π. Α. ἐφ. Πηρσυχ. Μιχαῆλ.

Ἀναγν. πρωτοψ. Ἀγ. Νικολάου.

Ἀλεξάνδ. Γ. Κιτσιανέλης τούρν.

Οἱ ἐν Τρίκῃ Κύριοι.

Ὁ Ἀγ. Τρίκης Κύρ Κωνσταντῖνος. 3

Ὁ ἀνεψ. Ἀντ. Γ. Αὐδόπουλος.

Γ. Τακατζῆ. Ἑλληνοδιδ.

Ὁ Μουσ. Κ. Βελετάνης.

Δ. Παπαδόπουλος. Ἱατρός.

Ἀναγν. παπ. ἐξ Ἀγράφων.

Ν. Κ Διδάσκαλος. Ἀλληλῶδ.

Ἀθαν. Κοκοράδ.

Ὁ πρ. Ἠγ. Βηρλαάμ Γαβριήλ.

Ὁ Δημοδ. Ἀνδ. Δ. Ζωγραφίδης

Δ. Κ. Σημῆς.

Περικλ. Γούλ. Ἄννης.

Γ. Ἰωάνν. ἐκ Κρανίας.

Οἱ ἐν Παραμυθία Κύριοι.

Ὁ Πανερ. Ἀγ. Παραμυθίας Κύρ.
Ἀνθιμος. 40

Ὁ Ἱεροδ. Κ. Σποριδων.
Ἄνστ. Κ. Κυρζιῆς.
Βασίλειος Ν. Ζιγούλης.
Νικόλ. Παπᾶ Ἀθανασίου.

Οἱ ἐν Μεσολαγγίᾳ Κύριοι.

Ὁ Μουσακοιδιδ. Ἀνθιμος Ἀρχιδ.
Νικόλτος ἱερεὺς Σακελίων.
Ἀλέξανδρος Καρδακός.
Μιχαὴλ Λάμπρου.

Γ. Δ. Λιμπεράκης.
Δ. Μαλακάσας.
Χ. Δ. Μήτζηρας.
Νικόλ. Δ. Σκυβαλλήρης.
Παντολέον Ἀναγνωστάπουλος.
Π. Ν. Χαλιώπουλος.
Α. Ε. Βαλαμᾶς Σώμ. 10
Κλεομένης δ' Ἀθίνης.
Ἀναστάσιος Πεπονῆς.
Δ. Ζανάτος. Δημοδιότακτος.

Οἱ ἐν Ἀρτῇ Κύριοι.

Ἰωάννης Καρασούλας.
Β. Χ. Πλάτου.
Εὐστράτ. Παπᾶ Βασιλείου.
Νεόφυτος Ἠγ. Σιλλάδης.
Οἶκον Παπᾶ Χρήστου.
Γεώρ. Οἰκονόμος.
Μόρχλης
Ἀναστ. Γαλάνης.
Ιθ. Τηληγάδης.
Πάνος Σκοριτσανίτης.
Β. Ζέρβας.
Χ. Παν Μπουλᾶς.
Γ. Μήτσης.
Ἀναγνώστης Κυρζιῆκης.
Ἰωάννης Δημητριάδης.
Γεώργιος Ἀποστολίδης.
Παπᾶ-Κωνστ. Οἶκον.

Νικόλαος Ζέρβας.
Χαράλαμπος Σπυρίκης.
Νικόλαος Παπακώστα.

Οἱ ἐν Πογδοριανῇ.

Ἡ Ἱ. Μονὴ Προφῆτ. Ἠλίου.
Ὁ Ἠγ. Βεντομίου Ἀρχιμανδρ.
Χριστ. Β. Λιμπέτης.
Βασ. Γ. Φλώρου.
Π. Νικολάου διὰ τὴν Σχολὴν.
Π. Ἱ. Κασσιῆς καὶ τῶ Σουδενά. ✕
Ν. Σουλάνης Ζητοῦς Ἑλληνοδ.

Οἱ Μαθηταί.

Δ. Πολυζώη Ψήγας.
Παναγιώτης Β. Τσάνου.
Χριστόδουλος Κοσσελιανίτης.
Ἰωάννης Γ. Νάσσ.
Βασίλειος Α. Νίστη.
Κωνσταντῖνος Σκαράνης.
Γεώργιος Ι. Ἰερέως.
Κωνσταντῖνος Παπᾶ-Νικολάου.

Οἱ ἐν Πρεμετῇ Κύριοι.

Βασίλειος Ι. Κατῆτης παρὸς.
Κωνσταντῖνος Παπακωνσταντῖνου.
Παναγ. Χρήστος ἐκ Κοσσόβ. ✕
Γ. Δ. Κρυσοφύδης Ἑλληνοδ. ✕
Π. Δ. Παπακλήδης Ἀλληλοδ.
Βασίλ. Δημητριάδης.
Θεομ. μαθηταὶ τῆς Ἑλληνι-
κῆς Σχολῆς.

Χαράλαμπος Εὐθυμίου ἐξ Ἐλ.
Ἰωάννης Ζαφειρίου
Ἰωσήφ Ἀποστόλου ἐξ Ὀγρένης.
Κωνσταντῖνος Λιλίδης ἐκ Μοστυ.

Οἱ ἐν Μετσόβῳ Κύριοι.

Γεώργιος Ν. Αἰνίτζης.
Γεώργιος Κ. Μασίλ.
Ἀθην. Δ. Κωλέττης.
Διαμάντης Μόν.
Βασίλειος Γ. Γαίρα.

Αἱ ἐπόμεναι διορθώσεις ἐπεδόθησαν ἡμῖν εἰς προσθήκην
μετὰ τὴν ἐκτύπωσιν τοῦ βιβλίου παρὰ τοῦ ἐκδότου.

ἐν Ἰωαννίνοις τῇ 25 Ἰουλίου 1871.

Εἰς τὴν Σελίδα 8, στίχ. 2 ἀντὶ ἐλάχιστος ἐτέθη ἐλάσσων.

» » » 9 » 6 » διαστήματός του » ὑπεραὐτόν τόνου
αὐτόθι ἀντὶ ἡμίτονον ἀπὸ 6[12 » ἡμιόλιος.

» » » » » λεπτήν καὶ ἀδύνατον » ἡμιολ. διαστήμ.

» 9 » ἡμιόλιος » ἡμίτ. ἀπὸ 6[12.

Εἰς τὴν Σ. 10, στίχ. 14 ἀντὶ Πα-Βου, ἐτέθη Βου-Γα καὶ

» Βου-Γα, » Πα-Βου.

Εἰς τὴν Σ. 14, στ. 7 ἀντὶ παρὰ τῆς φθορᾶς ἐτέθη παρὰ τῆς ὑφέσ.

» 15, » 4 » τὸν ἔχοντ. τὴν φθορ. » ὄχων κτλ.

» » » 10 » ἄνωθεν ἐτέθη κάτωθεν ὁ σαυρός...

» 16 » 18 » χησάρ, » νισαμπούρ.

» 17 εἰς τὴν κλίμακα ὁ Κε ἀντὶ εἰς τὴν φυσικὴν του θέ-
σιν μετετέθη.

Εἰς τὴν Σελ. 24 στίχ. 28 ἀντὶ κλίμακος ἐτέθη μιᾶς κλίμακος.

Ζητῶ συγγνώμην παρὰ τῶν Κυρίων Συνδρομητῶν διότι
ἐνεκα τῆς ἐλλείψεως τῶν μουσικῶν χαρακτήρων, ἐξεφράσ-
θην παρὰ τῆς θελήσεώς μου διὰ λέξεων καὶ παραπομπῶν.

Ὁ Ἐκδότης.